

Кергонксон/Бавид Брук.
— Минулої суботи, 1-го
вітня, побратими з Визво-
льнених Змагань і Револю-
ції та друзі з громадської
активності, разом з
єдиною Покійного,
проводили на вічній спо-
нок померлого поперед-
ньої суботи, 25-го березня,
с. п. Миколу Бігуна, актив-
ного учасника Визвольних
змагань під час Першої сві-
тової війни, провідного ре-
волюціонера-бойовика Ук-
раїнської Військової Органі-
зації — Організації Ук-
раїнських Націоналістів,
своліголітного в'язня воро-
жих тюрем і концентрацій-
них таборів, видатного су-
сільно-громадського діяча.
Помер св. п. Микола Бігун
з 78-му році життя в своє-
му домі на оселі „Золота
Сіснь“ біля Союзівки в Кер-
гонксіні і там почалися по-
хоронні відправи з участю
єдиної та практично цілої
місцевої громади, як і пред-
ставників центральних
станів. Заупокійну св.
ігургію в місцевій церкві
с. Трипін відправили міс-
цевий парох та два інші свя-
щенники, які описуя супро-
дли жалюбно актокулу

СВОБОДА

UKRAINIAN newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1978.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потрібні випадки скорочувати надіслані матеріали, незалежно від того, чи є автором матеріалу, чи ні. Авторі матеріалів, які не відповідають загальному характеру газети, редакція не відповідає. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — \$30.00, на пів року — \$16.00, на 3 місяці — \$9.00. Для членів УНСюзу 65¢ м.с. За кожну зміну адреси — 25¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Марні намагання

У совєтських виданнях — газетах, журналах, книжках, брошурах, та в радіомовленні присвячується в останньому часі дуже багато місця «українському буржуазному націоналізму», при чому йдеться тут, очевидно, про українську визвольну боротьбу в її недавній та сучасній формах. Масивна кампанія комуністсько-московських імперіалістів проти українства, там на Батьківщині й тут поза кордонами України, побудована на примітивній фразеології, при чому під обстріл совєтської пропаганди подають в першу чергу Українські Визвольні Змагання в 1917-21 роках, діяльність Центральної Ради, IV Універсальне проголошення України Самостійною й Незалежною Державою, та відзначення цієї події українськими громадами у вільному світі, проти чого протестують, на зарадження московського центру, совєтські амбасди у вільних країнах, боротьба УВО, ОУН, а зокрема УПА, які московські пропагандисти присвячують найбільше місця, не гадаючи вже про діяльність «українських буржуазних націоналістів» на поселеннях у країнах вільного світу. У зливі цієї пропаганди помічається також деякі підступні тенденції комуністсько-московських окупантів, а саме події з 1917-21 років подаються у совєтських виданнях так, щоб робити враження, начебто більшовики були єдиними носіями незалежності для поневоленого царською Росією народу, тоді як Центральна Рада й інші тодішні уряди самостійних держав поневолені тепер Москвою народів «спілкувалися» з імперіалістичними державами Заходу, які були виключно зацікавлені матеріальними добрими східних народів, а не їхньою волею.

Як і можна було сподіватися, совєтська пропаганда майже повністю промовчує діяльність руху спротиву в Україні і мало згадує про працю Української Групи наглядку за виконанням Гельсінської угоди, з виразним бажанням закрити перед населенням діяльність цих груп, а якщо когось вже треба конче назвати, то КГБівські пропагандисти нагадують його «зрадником батьківщини», «відщепенцем», «вислужником західних розвідних центрів» тощо. Однак це можна робити тільки до часу, бо населення раніше чи пізніше довідається про роботу груп руху спротиву із самвидавних матеріалів та інших джерел, заставляючи тим самим совєтських офіційних пропагандистів зайняти становище до цієї чи іншої справи. Ті, що в Україні, і ті, що слідує систематично за прийомними совєтської пропаганди, звернули увагу, що в останньому часі кремлівські пропагандисти спритно поділили на декілька категорій свою пропаганду. Наприклад, доктор історичних наук Юрій Римаренко в Україні майже постійно займається періодом Центральної Ради і «сіоністсько-українським альянсом»; охляпаний «КГБівський» пропагандист Рем Симоненко натомість займається справами «українського буржуазного націоналізму» в Україні і поза її кордонами; Тарас Мигаль пише пашквілі про «зрадницьку» Українську Католицьку Церкву, а Мстиславів Братуневі, до голосу якого вже ніхто не прислухався, залишили тільки описи політичних процесів над відлученими членами ОУН і УПА. А втім, до цієї антиукраїнської роботи КГБ заставляє багатьох письменників і поетів, які мусять виповнити свою данину перед московськими окупантами.

Все це тільки окремі приклади кампанії КГБ проти українських патріотів в Україні і на поселеннях. Можна б ще говорити про зливу сіл Володимира Щербинського на XXIII з'їзді ЛКСМ (Комсомолу) України, про антиупівський «роман» Віталія Виноградського, друкований у двох числах журналу «Жовтень», і наводити багато інших прикладів люті московських окупантів, бо в Україні чимраз голосніше лунає голос Миколи Руденка, «Я не вірю російським шовіністам». Цей голос, який є голос українського народу, комуністсько-московські поневолювачі намагаються здушити своєю пропагандою.

УКРАЇНСКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

В БЕОГРАДІ — В ОБОРОНІ ПРАВ УКРАЇНИ

Београд, Югославія (УІС «Смолоскип»). — 3 рамени вашінгтонського Комітету Гельсінських Гарантій для України, який заступає на Заході киянську Українську Гельсінську Групу в останньому тижні нарад в Београді були його представники — Борис Антонович, правник і репрезентант Іліної, з Чикаго, та Зоряна Луцька (яку вивів Комітет Оборони В. Мороза), яка закінчила факультет психології Пенсильванського університету. УІС «Смолоскип» вивів до Београду свого кореспондента, Андрія Каркоша, студента політичних наук з Мінеаполісу (Мінн.).

А. Каркош прибув до Београду в неділю, 5 березня. З. Луцька — в понеділок, 6-го березня, а Б. Антонович у вівторок, 7 березня. По дорозі до Београду А. Каркошів пропала валізка з матеріалами, які він вів туди зі собою і яка «відпала» на дотуши в Београді перед його вильотом з Югославії у п'ятницю, 10 березня. З. Луцька і Б. Антонович перевезли свою частину матеріалів без жадних труднощів.

Документи в обороні прав України

Українські представники привезли з собою відповідну кількість таких матеріалів в англійській мові:

1. Меморандум киянської Української Групи ч. 2, який говорить про ізоляцію України від решти світу.
2. Меморандум ч. 18 — про дискримінацію українців в еміграційних справах.
3. Апель Раїси Руденко до учасників Београдської наради з 1 листопада 1977 р.
4. Апель до держав-учасниць Београдської Народи, який виготовив вашінгтонський Комітет Гельсінських Гарантій для України у своєму імені і в імені киянської Української Гельсінської Групи.

Ярослав Курдидик

ОБНОВЛЕННЯ АМЕРИКАНСЬКОЇ ЗБРОЇ

Навіть таку, здавалося б, «суху» своїм змістом книжку, як «Он Воч» («На сторінці») Адмірала Ельмо Р. Зумвальта, бувшого шефа морських операцій, можна читати із справді «повним грози, зацікавленням». Автор, як справжній першорядний знаток морських операцій, їхніх дій та різних, часто не передбачених можливостей, розповідає і проаналізовує майбутню оборону ЗСА. Його зовсім обосновані докори про те, що в справі оборони нашої країни дуже важливо дискусюється і зовсім непотрібно виявляється у пресі всі наші недоліки, а найменше від усього звертається увагу на те, що роблять і як розбудовують свою силу наші вороги.

Коли ж надобавок читач ще познайомиться з голосами таких військових авторитетів як теперішній шеф штабу Морських Операцій Адмірал Дж. Л. Голловей і віцеадмірал С. Г. Гріффіс, заступник морських операцій підводних човнів, що їх вони висловили перед Конгресовою комісією озброєння, або у приватних пресових виступах, то з них ясно виходить, що не потрібно бути ніяким військовим фахівцем, а звичайним здороводумуючим громадянином і зрозуміти, що перед американською суперпотужністю висувається на повний ріст питання.

Приспівити негайно всім можливими засобами будову нових, модернізованих субмарин, наводних морських одиниць і ракет, чи дебатовати над цим некуцою проблемою, відсунувати це питання і таким чином ставити віч-на-віч новий загрози, яку становить СССР?

Про те, що проходить у будові нової зброї в тому гровому засекреченому, сучасному московському ханаті, не так то легко розвідати. Там про це ніхто ніколи нічого не згадує, а тільки в рідко-годи американській розвідці доводиться стверджувати щораз то нові типи атомової конвенційної зброї, що її продукують комуністична імперія.

В американській пресі, хоч і не часто, можна зустріти незвичайно слушні замітки, що, мовляв, американська преса у постійній погоні за сенсаційністю та в доказуванні «всюдиприсутності і всезнайства», дуже часто робить ведмежу прислугу всенародній нашої оборони, намагачись уявляти навіть і ці секрети, про які слід було б мовчати, а не їх «популяризувати». Вислід із того такий, що ворогові допомагається вістками, що і де вже проходить, або, для прикладу, що запланує Пентагон у найближчому періоді Національної Оборони, чи як реагує і сприймає ці всі справи публічна опінія.

Одно позитивне можна

найти у поважній американській пресі, це ствердження факту, що вся модерна зброя, а в тому числі і морська, «старіється» багато швидше, як це було у часах «класичного» ведення воєн. Очевидно, що це «старіння» зброї відноситься в однаковій мірі до всіх тих держав, які самі мають, чи продукують таку сучасну зброю. Але нам, у вільному світі, тепер найцікавіше, як швидко проходить цей процес «старіння» на Заході і Сході, точніше — у ЗСА і СССР?

Ось для прикладу: сучасна морська, а в першу чергу підводна флота Поларіс і Позейдон ракетних субмарин, «зужитесь» швидше, поки їм прийде на зміну ракетна субмарина «Трайдент». У будові «Трайдент» натрапляється хвилює на деякі труднощі у зв'язку з підвищеними коштами будови, які дуже помітно зросли від того менту, коли їх запланували. Одно в тому найважливіше, що перший «Трайдент» поступить на службу морській обороні ЗСА наприкінці 1980 року.

Пересунення цього речення, ставити таким чином американські політичні кола перед двома альтернативами: затримати флоту «Поларіс» і «Позейдон», зложути ці 41-і субмарини, на морях довше, як це раніше передбачувалося, і їхню тепершню повноцінну боездатність продовжити із дотеперішніх 20 на 25 років, або взяти на себе такий ризик, що у тому «перехідному періоді» нічого такого не трапиться, тобто, що ЗСА у тому часі на випадок найконкретнішої необхідності зможе завантажити цю прогалину іншим типом атомової зброї.

Ракетні субмарини слід уважати в першу чергу за «відплату» зброю. Як відомо, американські субмарини не будуть жити для «непередбаченого нападу», бо вони не являються ані надто точними у прицілах, ані теж не мають тієї нищівної потужності, щоб могли спаралізувати совєтські ракети у підземних сховищах. Зате вони в силі знищити всі важливі індустриальні осередки і всі більші міста у т.зв. «другому відплатному таврі». При тому слід додати, що до теперішньої своєрідної «відхильної неточності» мають перерахувати на себе і їх досовно вирівняти субмарини «Трайдент».

На допомогу у найточнішому досягненні у прицілі субмарини «Трайдент» поступить у продукцію «мобільна» ракета МХ, яку можна буде пересувати в залежності до потреби в нутрі тунельно-каналової довжиною 10-15 миль. При цьому треба згадати, що ракети МХ будуть не лише найсильнішими американськими ракетами, але вони своєю архітектурністю і розподілом (тип

(Закінчення на ст. 4-й)

Степан Шипилявий
Боффало, Н.Й.

ЩЕ ПРО ПАТРІАРШИЙ ФОНД

Церква об'єднує нарід.

Церква формує світогляд провідної верстви.

1917 рік, упадок царату. Народи імперії, що мали свою Церкву, але не залежали від Москви, а мали своє патріотичне духовенство — естонці, латиші, литовці, поляки й фінні — використали нагоду й відокремилися, а свою самостійність оборонили. В Україні Церква була московська, українська шляхта і духовенство в більшості обмосковлене, провідна верства вихована на творах Бакуніна, Чернішевського й Леніна, в той час ставила клясові інтереси вище національних — самостійності, її політика закінчилася для України катастрофою, а вони самі: Затонський, Коцюбинський, Любченко, Скрипник, Хвилювий, Чубар і їх послідовники з кулею в потилиці пішли на той світ.

Не було в нас своєї Церкви — не було в нас свого розуму.

Сьогодні, на Рідних Землях УКЦерква не існує. Православний Собор в Загорську в приватності представника Ватикану уневажнив Берестейську Унію, інший речник того ж Ватикану, кардинал Фюстемберг, на зустрічі з представником УКАА у Філадельфії заявив виразно, що УКЦерква в пляхах Ватикану призначена на самоликвідацію, а залишки мирян повинні влізати в Церкву латинської. Отож присуд нашої загубилі проголошений — наша несвідомість, байдужість і час цей присуд виконають.

Цю загрозу найперше збавнув наш Святий Патріарх Йосиф. Вже на Другому Ватиканському Соборі видивив справу нашої Патріархату і три тисячі єпископів прийняли ці домагання як слушні, але запрошені єпископи Москви заперечували проти цього і загрозили, що вийдуть, як справа Патріархату не буде знята з порядку наряд. Так і сталося.

Минали роки. Наш Блаженіший Патріарх не зрікається історично належних нам прав, при допомозі мирян, що доречно й принагідно вилучували датки на Патріарший Фонд, створив в столиці християнства в Римі те, чого досі не було, Собор св. Софії, Студіон, УКУніверситет, Патріарший Двір. Як ми і наш Патріарх виглядали б в очах християнства без отсих надбань!

Але чимі надбаннями не вичерпуються пляні Іх Блаженства. Чергові завдання, це наповнити університетські приміщення питомцями. Дехто каже, а де ж ці питомці? Правда, в Америці і Канаді покинули мало, але в Бразилії, Аргентині, Югославії не всі зголошували, з браку засобів, використовувались. Чергове завдання, дати нашим Духовним Семінаріям духову і матеріальну опіку-допомогу.

(Закінчення на ст. 4-й)

ДО ВІДОМА УКРАЇНСЬКІЙ СПІЛЬНОСТІ В ДІЯСПОРІ

Коли в державах вільного світу трапляються події чи вирішуються справи, які глибоко затрутують усю спільноту, тоді преса даної країни, щоб усвідомити громадян, розкриває ту подію чи справу в усій повноті. Поряд репортажу друкуються й інтерв'ю з особами, які є співучасниками цієї події чи замішани в тій справі. Наша українська преса ще не розпоряджується такими засобами, щоб могла переводити такі інтерв'ю й безпосередньо передати погляди усіх тих одиниць, які тісно пов'язані з особливими справами та отим дати їм можливість оприлюднити ті причини, які спонукали їх зайняти суперечні становища.

Тому ми, нижчепідписані, шляхом цього повідомлення, рішили подати до загального відома причини становища, яке ми зайняли відносно розв'язання Української Національної Ради. Це сталося наказом президента Миколи Лівницького, у виді декрету, на внесення Уряду УНР і, як нас повідомлено, прийняти більшість голосів членів Уряду. Ми, нижчепідписані, голосували проти розв'язання (точніше: д-р А. Жуковський і д-р Марія Бек голосували проти, а ген. Філонович здержався від голосування), пересилаючи свої голоси телеграфічно, бо ми не були запрошені й очевидно не були присутні на засіданні Виконавчого Органу УНР, яке відбулося в Мюнхені й на якому задало те важливе рішення.

В листі, який наспів від Голови Уряду (голови Виконавчого Органу) і в якому було прохання до членів ВО подати своє становище відносно, тоді ще наміченого декрету, не подано вичерпуючих даних, на основі яких можна було б прийти до самостійного висновку та особисто перевірити, чи факти оправдують ті висновки, до яких прийшли ті члени ВО, які підтримали розв'язання УНР. Тому ми телеграфічно прохали пана Президента передумати свою сильніючу постанову, або принаймніще відложити видання декрету на короткий час, щоб дати нам, які не були в курсі справи, повну можливість розглянути цю справу. Бо ж ми не мали нагоди обмінятися думками чи передискутувати її з іншими членами ВО на нашому терені. Якщо мали ми бути позбавлені такої можливості, так ми заявили, що тоді не зможемо прийняти співвідповідності за наслідки, які можуть виплинути з такої дії.

Даліше ми висловили панові Президентові наше переконання, що хоч яка складна не була б поточна проблема, напевно зможемо й мусимо знайти іншу розв'язку. На превеликий жаль, пан Президент відкинув наше прохання, а натомість зажадав, щоб ми негайно, телеграфічно, переслали свої бальоти. Згодом наспіло повідомлення від п. Володимира Білєва, заступника голови ВО та голови Представництва ВО в Америці, про видання декрету розв'язання УНР. Не знаємо, як до того заставилися над цією справою в Мюнхені, але коли взяти під увагу наші телеграфічні та листовні зв'язки з Мюнхеном, ясно, що її переведено впродовж одного короткого тижня.

Не бажалося зараз і на цьому місці подавати чи аналізувати ті причини, які мали довести екзальційний Уряд та пана Президента до такого, на нашу думку, нерозважного та помилкового рішення. Зрештою, цього не могли би ми сейчас зробити, хочби тому, що досі невідомі нам всі факти, які, як ми попередньо твердили, треба було знати, щоб належно в такій важкій справі рішити.

Підсумовуючи, ми можемо тільки підкреслити наше переконання, що наші голоси проти розв'язання УНР, хоч в меншості, проте оправдані й правильні зі слідуєчих причин:

1. Незрозумілий поспіх, в якому переведено голосування в Мюнхені, в такій багатозначній та основній справі;
2. Брак достатнього часу та доступності до потрібних інформацій, які необхідні для розсудливого та справедливого рішення;
3. Відкинення нашого прохання для додаткового часу, щоб ті інформації добути перед голосуванням;
4. Брак спроможності комунікуватися з оскарженими членами Президії УНР, які дати їм спроможності оборонити себе від поважного оскарження порушення Тимчасового Закону;
5. Занедбаність скликати засідання Експозитури на цьому континенті, щоб дати нам ту саму можливість обговорити та передискутувати справу, яку мали члени ВО на європейському терені, тим більше, що більшість членів живе на цьому континенті;
6. Наше глибоке переконання, що була й є інша розв'язка для поточної проблеми, коли навіть було миме порушення (свідоме чи несвідоме) закону, а не тільки відмінна інтерпретація;
7. Нерозсудливість розв'язання УНР, особливо на передодні Восьмої Сесії, коли вже розпочато процес виборів ставленням кандидатів на послід до громадського сектора УНР;
8. Розв'язання вплив декрету, у що пору, коли ми стремимо до консолідації та об'єднання всіх творчих українських сил, може тільки спонукати наших ворогів, внутрішніх та зовнішніх, до похвалення намагає розпорозити та знівечити нашу національну твердиню у вільному світі;

В інтересі правди і справедливості, в інтересі дійсної об'єднання й скріплення УНР та в імені тієї Найвищої

(Закінчення на ст. 4-й)

5. Ілюстрована брошура з біографічними даними про всіх 16 членів киянської Української Гельсінської Групи.

6. Видрукована у формі пресового повідомлення Заява голови української делегації Б. Антоновича, яку він мав відчитати на відкритті запланованої пресової конференції.

7. Петиція з 1700 підписами в обороні М. Руденка, О. Тихого і всіх інших ув'язнених членів Гельсінських Груп в СССР.

Діяльність української делегації в Београді

Знаючи, що змінити суті справ Гельсінської Народи в Београді вже не вдасться, українська делегація ставила собі за шль:

1. Передати безпосередньо делегаціям держав-учасниць Нарад найновіші документи киянської Української Гельсінської Групи.
2. Передати Апель зі спрямуванням на вимоги українців а наступних двох роках.
3. Відбути пресову конференцію і довести до світової громадськості та звернути її увагу на найважчу ситуацію в Україні і найжорстокіші репресії киянської Української Гельсінської Групи.

На підставі телефонічних розмов і пресових звідомлень, зокрема АП і ЮП, подано нижче шоденний побуту і діяльності української групи в Београді.

Понеділок, 6 березня: А. Каркош контактується з акредитованим бюро і членами американської делегації, щоб одержати повну пресову акредитацію, як кореспондент «Смолоскипу». Йому дають лише тимчасову перепустку до Сава центру, до часу перевірки з Державним департаментом у Вашингтоні.

Вівторок, 7 березня: Державний Департамент звертається до «Смолоскипу» за інформаціями про А. Каркоша. А. Каркош вперше іде до Сава центру на пленарну сесію.

Середа, 8 березня: Б. Антонович і З. Луцька одержують перепустку до Сава центру, як представники неурядової громадської організації. А. Каркош одержує повну пресову акредитацію.

Б. Антонович і З. Луцька зустрічаються з американсь-

кими представниками і мають з ними півгодинну розмову в Сава центрі, інформуючи їх про шль їхнього приїзду. Зустрічаються з головою американської делегації А. Гольдбергом, передають йому петицію з 1700 підписами і комплект українських матеріалів. Зустрічаються вони також з головами делегацій Англії і Канади і делегаціями восьми інших країн і теж передають їм комплект матеріалів. В тому ж часі А. Каркош роздає запрошення кореспондентам на пресову конференцію. В часі роздавання його замітили югославські кореспонденти і члени делегації Східної Німеччини. Вони повідомляють про це секретаріат, який забирає Каркоша до свого помешкання, де югославські і американські представники в гострій формі попереджають його, що, якщо він далі буде роздавати будь-які матеріали, йому буде відібрана пресова акредитація, і він буде видворений з країни. Каркош заявляє, що жаден закон в світі не забороняє ділитися інформаційними матеріалами зі своїми колегами-журналістами.

Всі три представники є присутні на пленарній сесії Нарад саме в тому часі, коли А. Гольдберг виступає своє заключне слово, дуже виразно наголошуючи питання людських прав, свободи переконань і віри окремих осіб і цілих груп.

Увечері українська група має нараду щодо стратегії на четвер, беручи під увагу різні можливості — арешт, видворення, розігнання пресконференції, можливість відбуття у Відні.

Пресова конференція

Четвер, 9 березня: о год. 9:40 ранку до кімнати ч. 335. де мешкає Б. Антонович і А. Каркош приїшли два офіцери «внутрішньої безпеки» (югославські КГБ). Вони заявляють, що «пресова конференція не відбудеться, вона за жадних умов не може відбутися, що на її відбуття немає дозволу, і органи безпеки доложать всіх зусиль, щоб вона так не відбулася.» Українські представники з повною рішучістю відповідають, що «їхні акції і діяльність є кермовані їхньою совістю, а не поліційними наказами». Після погрози, які тривали 15 хв., югославські представники відходять. А. Каркош, ідучи до пресового

центру, дискретно всуває записку під двері 3. Луцької (кімната ч. 310), інформуючи про попередження поліції і дає інструкції, що далі робити. Б. Антонович, зауваживши після снідання в ресторані, що за ним слідує, іде автоматом з принагідним знайомим оглядати місто, щоб тим способом відірватися від поліції. Деяк біля 1:00 по полудні він повертається і, явучи понад Дунаєм, помічає, що за ним слідує. О год. 1:15 він іде до своєї кімнати і телефоную до Чикаго. В тому моменті до кімнати вриваються три поліції в цивільному, виривають йому з рук телефон і забороняють телефонувати та взагалі порушуватися в кімнату. В тому самому часі до кімнати 3. Луцької вриваються два поліції і ставлять її під хатній арешт. Ум'язчасі А. Каркош зорганізував у пресовому центрі групу кореспондентів і всі разом, в авті одного з них, під'їхали під готель «Югославія». Побачивши, що головний вхід до готелю охороняє «внутрішня безпека», вони від'їхали і увійшли досередини задніми дверима, призначеними для обслуги. Проїшовши на 2-й поверх, вони побачили, що винаймлена кімната «Вінтер гарден» замкнена, а управитель готелю повідомив Каркоша, що конференція не відбудеться, бо заборонена поліцією. Тоді всі кореспонденти перейшли до покеальні на 2-му поверсі, а побачивши, що надходить «внутрішня безпека», оточили Каркоша тисним кільцем, який зразу відкрив пресову конференцію, повідомив, що сталося з Антоновичем і Луцькою і почав викладати зміст Заяви і Апелю. Люди з «внутрішньої безпеки» почали вигукувати по-сербськи, а коли кореспонденти звернули їм увагу, що ніхто не розуміє їхньої мови, вони збентежилися і пішли за перекладачем, що дало змогу продовжувати конференцію. Прибувши, перекладач сказав, що конференція переривається і не може продовжуватися. Каркош йому відповів: «Конференція Комітету Гельсінських Гарантій для України вже розпочалася. Вона буде продовжуватися. Ви можете її перервати лише фізичною силою, насильно винісши мене звідси, на очах світової преси!» Серед «внутрішньої безпеки» наступило замішання. Каркош так тісно був оточений кільцем кореспондентів, що вони не заважали насильно його звідти виривати. Він говорив 20 хвилин.

(Закінчення на ст. 4-й)

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛУБ у НЬО-ЙОРКУ
134 Друга Авеню, II поверх
(Дім Українського Визвольного Фронту)

П'ятниця, 7-го квітня 1978 року, о год. 7-ї веч.
Гурток „МОЛОДА МУЗА“ при 82-му ВІДДІЛІ СУА
ЖИВА ГАЗЕТКА ІЛЮСТРОВАНА ПРОЗІРКАМИ
„ВСЬОГО ПОТРОХУ“ (ч. 2)

Беруть участь: МАРТА ЗЕЛИК, ЛЮДМИЛА КАНЮГА, ОЛЬГА ШЕВЧУК,
ЮРКО ЯРИМОВИЧ і гість з Трентону, ВСЕВОЛОД ОНИШКЕВИЧ.
Мистецький дорадник: ред. УЛЯНА ЛЮБОВИЧ

УСВТ „Чорноморська Січ“, Ньюарк, Н. Дж.
запрошує на

ВЕСНЯНУ ЗАБАВУ

Субота, 13-го травня 1978 р. (Напередодні Дня Матері)
в залі Українського Народного Дому
140 Проспект Авеню в ІРВІНГТОНІ, Н. Дж.

Оркестра: Вокально-інструментальний ансамбль „Зелене Жито“ з Філадельфії
Початок забави: 9:00 год. веч.

ВСТУП: для дорослих 8.00 дол., для молоді 4.00 дол.
Смачний і добрий буфет у заряді Вшанованих Пань.
Резервація століків: „ДНІПРО“ — тел. (201) 373-8783

В часі перерви — роздача нагород із відбиванкового турніру СУАСТ-Схід, що відбу-
ється цього ж дня в залі Columbia High School у Мейплвуді, Н. Дж.

„ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА В ІЛЮСТРАЦІЯХ“

КОСТЬ ШОНК-РУСИН

Історія
Українського
Мистецтва
в
Ілюстраціях

Нью-Йорк
1978

Автор К. Шонк-Русин, літер. редактор
Вячеслав Давиденко. Вступна стаття Л.
Полтави. Книжка підготовлена до друку
мас поверх 700 ілюстрацій з різних галузей
мистецтва, включно з архітектурою, жи-
вописом, скульптурою, графікою, шриф-
тами, орнаментикою, іконами, ювелір-
ством, народним одягом, театральними
костюмами, сатиною в карикатурах, слов-
ник мистецьких термінів, та багато інших
тем в ділянці мистецтва.

Ця книжка подає відомості яким шля-
хом розвивалося українське мистецтво, в
якому напрямку та його вартісні чинники.
Книжка у твердій оправі з пересилкою
\$35.00, після 1-го червня 1978 р. \$45.00
в продажі.

ЧЕКИ ПИСАТИ:

SELF RELIANCE (FEDERAL CREDIT UNION)

108 Second Avenue, (конт. 67/4031-Szék), New York, N.Y. 10003

Напередодні мистецької виставки Аркадія Оленської-Петришин

34-го по 15-те квітня ц.р.,
в Бодлі (Bodley Gallery),
одній з престижних галерій
Нью-Йорку, відбудеться
мистецька виставка най-
новіших праць Аркадії
Оленської-Петришин. У
зв'язку з цим варто, хоча б
в дуже загальних рисах,
пригадати шанувальників її
мистецтва та всім тим, для
яких мистецька творчість
становить важливий ас-
пект їхнього світобачення,
про її творчий шлях та її
мистецькі досягнення.

Аркадія Оленська-Петри-
шин за приблизно 20
років напруженої і система-
тичної праці, пройшла
складний шлях творчого
вияву і самоудосконалення.
У своїх працях вона відби-
ла і мистецьку творчість
свого часу і свій
власний мистецький ріст.
У ранніх 60-их рр. вона, як і
переважна більшість мис-
тиків того часу, знаходилась
в полоні абстрактного ек-
спресіонізму. Однак, її
вирізняло чогось напрямку не
змагав до повного усунен-
ня речової дійсності, а на-
впаки досить чітко тяготів
до передачі її специфічного
змісту. Праці того часу,
дещо на спосіб орієнталь-
ного суміш, недвозначно на-
тякали на багату розвіт-
леність дерев. Ця фаза у її
творчості не була довго-
тривалою. Поволі, мож-
ливо навіть дещо і боязко,
вона все більше і більше
вводила у свої твори, спо-
чатку дещо схематично, а
згодом уже чітко окреслені
людські постаті у безпосе-
редньому доволі їхньої
дійсності. Більшість із них
скоплені в хвилини осаміт-
неності, ностальгії та ти-
хого розпачу. Цей ан-
самбль її творів, мабуть,
найбільш вагітний інтро-
спекцією над самим собою
та рефлексією над долею
людини. Треба при цьому
підкреслити, що в той час,
коли абстрактність її ран-
ніх творів все більше і
більше давала місце кон-
кретному предмету, ця
конкретність в ніякому
разі не означала повороту
до репрезентативного реалі-
зму. Навпаки, вона чітко
набирала функцію поетич-
них метафор і тим самим,

так як і абстрактність, на-
голошувала загальну, рад-
ше ніж окрему проблему.

За останніх декілька ро-
ків Аркадія Оленська-Петри-
шин зосередилась над
невичерпним багатством
живої фльори. З її мистець-
кої перспективи зникла люди-
на. Її увагу повністю зай-
няла рослинність. Мис-
тецька передача цієї нелег-
кої теми, у графіці і оліях,
в малих і великих формах
(деякі до десяти футів ши-
рокі) стала прецизною, до-
сконалою в деталях та
подивудно скomorphic-
ною. Було б, однак, помил-
кою припускати, що ці
праці тільки реалістичні
відповідники зображеної
рослинності. Ні. Мистец-
тво Аркадії Оленської-Петри-
шин не є і не може бути
реалістичним в такому сен-
сі. Воно, так як і попе-
редньо, в його абстракт-
ному і реалістичному ва-
ріантах, підкреслювало і
продовжувало підкреслювати

Засноване в 1975 р. Т-во
„Розвага“ веде успішну
працю на всіх відтинках
громадського життя в на-
шому селі. Воно вповні
оправдує своє існування,
зокрема в довгі осінні і
зимові місяці. Зустрічі на-
ших мешканців відбува-
ються вечорами в суботі і
неділі в приміщенні залі
церкви св. Володимира.
Простора і гарна зала є

містерію життя, яку мож-
на відчувати, символічно пе-
редати, але навряд чи оста-
точно розв'язати.
Виставка нових праць
Аркадії Оленської-Петри-
шин і з погляду її по-
передніх мистецьких ос-
ягів, і з погляду її тепе-
рішньої творчості, буде
цікавою подією для всіх
нас. Вона поза всяким сум-
нівом варта нашої уваги.

Вісті з Українського Села в Глен Спей

також місцем, де відбува-
ються наші національні
святка, доповіді, висвітлю-
вання наукових фільмів,
виставки, а також тут від-
буваються проби хору та
проби аматорського гурт-
ка. В нашій бібліотеці мож-
на випозичити цікаві книж-
ки.

Річні Загальні Збори
Т-ва „Розвага“ відбулися
9-го жовтня 1977 р. Тепе-
рішня управа: голова —
інж. Петро Салая, заступ-
ник голови — Мирон Бол-
нар, протоколярна секре-
тарка — Орієна Паславська,
кореспондентка —
Евгенія Болнар, скарбни-
ка — Анна Косів, імпре-
зовий референт — Ярослав
Гавур, господарчий рефе-
рент — Іосиф Ляхович та
бібліотекарка — Анна
Мох. Контрольна комісія:
Микола Богдан, Мирон
Гунчак та Данило Дмит-
ренко; вільні члени: Кляв-

дія Кіндзельська, Надія Де-
мидович, Ярослава Гунчак
та Ольга Паливода.
На засіданні нової Уп-
рави обговорено справи, зв'я-
зані з Товариством „Роз-
вага“ і намічено національ-
ні імпрези. Хор під дири-
гентурою інж. Осипа Га-
пця є запорукою успіху на-
ших національних святку-
вань, а Аматорський гур-
ток, у якому не бракує ен-
тузіастів, приготує роз-
вагові імпрези.

Приймімо працювати
для громади, коли не бра-
кує охочих, які посвячу-
ють свій час і труд для доб-
ра інших. Але велику част-
ину всіх обов'язків взяли
на себе кілька наших пань
членкинь, які приготу-
ють перекладку. Вони та-
кож співають в хорі і є ак-
торами в аматорському
гуртку.

Евгенія Болнар

ПОДЯКА

Сердешну подяку складаємо Родині, Приятелям і Всім,
хто взяв участь в часі похорону

славної пам'яті

Д-ра ВОЛОДИМИРА НЕСТЕРЧУКА

який помер нагло 6-го березня 1978 р. на сабесній станції
Астор Плейс, о 9-ї годині вечором, у поворотній дорозі з
праці до дому.

В першу чергу складаємо сердешну подяку оо.
Василиянам: о. Кристофору Войтині й о. д-рові проф.
Мелетію Войнареві за відправлення Панахид і
Богослужень.

Сердечно дякуємо п. А. Соколиківі і п. В. Наумові за
керування похоронним порядком.

Сердечно дякуємо Дружам з 35-го Відділу ООЧСУ в
Асторії за держання почесної стійки при домовині
Покійного в четвер і в п'ятницю, і в церкві в часі Служби
Божої: друзі — Василь Наум, Теодор Байко, Петро Бурик,
Ст. Рудик, Іван Лушчик, Іван Вітюк, Василь Коваль,
Мирослав Ситний і Андрій Боцман. Ті самі Шановні
Друзі несли домовину Покійного на раменах до престолу в
церкві і відтак до лімозини в дорозу на Вічний Спочинок.

Дуже дякуємо молодим суміщам Митронові Бурикові
і Ярославові Домекові за держання почесної стійки при
домовині Покійного в п'ятницю, в часі Панахиди.

З глибини душі дякуємо на прощальні слова
Покійного і вислово співчуття Родині в часі Панахид:
радиноків Ластовецькому від Т-ва „Самопоміч“, п. І.
Вітюк, голові 35-го Відділу ООЧСУ в Асторії, п. інж. С.
Івашкові від Об'єднаного Комітету Українських
Організацій міста Нью-Йорку і околиці і п. Естасієві
Манашковому від 194-го Відділу Українського Народного
Союзу.

Сердечна подяка від нас п. магістрові І. Базаркові за
прощальні слова від УККА, проф. д-рові Я. Падохові від
НТШ, п. Д. Григорчукові від ЦУКА, який приїхав аж з
Чикаго і п. меценасові Р. Гуглевичеві від Самопоміч-Банк.
Складаємо сердечну подяку Організаціям за
поставлення українських прапорів біля домовини, а це:
Організації Українських Націоналістів, 35-му Відділу
ООЧСУ в Асторії, національний прапор і ООЧСУ і 194
Відділу УНСОЮЗУ.

Дуже дякуємо Шановним Організаціям і Дружам
Покійного за щедри пожертви на Служби Божі за спокій
душі Покійного, за вілки квіти на свіжу могилу та за
пожертви на добродійні цілі.

Особливо подяка від нас Організації Українських
Націоналістів за вінок живих квітів і червоно-чорну ленту,
яка глибоко запала в пам'ять, які залишилися між живими.
Сердечно дякуємо за зорганізування Тризни,
покриття коштів і провадження Тризною, п. д-рові
Аскольдові Лозинському, Андрієві Соколиківі і п. інж.
Романові Раковському.

Дякуємо за слова споминів в часі Тризни: пані Уляні
Целевич, яка прибула на похорон з Чикаго, маестрові М.
Морозові, д-рові І. Філософіві, п. інж. Бурчаківі і д-рові О.
Соколиківі.

Особливо сердечно дякуємо ред. Ігнатові
Білинському за останні прощальні слова над відкритою
могилою. Дякуємо Дружам за керування автобусом,
автомі і збіркою на Голову Управу ООЧСУ, а саме: п. В.
Наумові, П. Бурчаківі, І. Лушчиківі, пані Стефанії Рудик,
Теодорові Байко і панові М. Ситному.

Дякуємо похоронному заведенню Thomas M. Quinn
and Sons, Inc. в Асторії, за християнське і дбайливе
переведення похорону.

Нехай Веснишній Творець винагородить всіх Вас вище
згаданих Дружів і Приятелів своїми щедрими ласками.

В глибокому смутку:

дружина — МАРІЯ
сини — ІГОР і ЮРКО з Родинами
і вся Родина

ПОВІДОМЛЯЄМО ШАНОВНЕ ГРОМАДЯНСТВО, ЩО
8 і 9-го квітня 1978 року
(СУБОТА і НЕДІЛЯ)

відбудеться

ПОШИРЕНЕ ЗАСІДАННЯ СЕКРЕТАРІАТУ ЦК УРДП

з участю членів

ЦК Американського Комітету

Пленум відбудеться

в Conference Room, Howard Johnson Motel
Southfield, Mich. (передмістя Детройту)

Субота, 8-го квітня буде заслухано звіти і резолюцію про
політично-організаційний стан УРДП.

Неділя, 9-го березня буде затверджено напрями для
зовнішньої і внутрішньої діяльності та прийняття
відозви рішення; затвердження редакторів пресових
органів Парії, діяльність Фондації ім. І. Багряного,
визначення 45-річчя головної трагедії на Україні
в 1932-33 рр. та інше.

ДОПОВІДЬ

для Громадянства виголосить

9-го квітня 1978 р.

ГОЛОВА УРДП

Д-р МИХАЙЛО ВОСКОБІЙНИК

в залі при Православній Катедрі СВ. ПОКРОВИ.

Початок о год. 2:30 по пол.

Дивись окреме оголошення у „Свободі“.

Генеральний Секретаріат ЦК УРДП

Фільм продукції Теодора Кузьмива „В НЕДІЛЮ РАНО ЗІЛЛА КОПАЛА“

буде висвітлюватись в наступних громадах:

БРУКЛІН, УНДім при Гранд вул. — 8-го КВІТНЯ, о год.

6-ї по пол.;

АСТОРІЯ, Дім СУМА при 31-ї вул. — 9-го КВІТНЯ,

о год. 4-ї по пол.;

ДЖЕРЗІ СІТІ, УНДім при Фліт вул. — 16-го КВІТНЯ,

о год. 4-ї по пол.;

ЧЕСТЕР, зала церкви СВ. ДУХА при 3-ї вул. — 23-го

КВІТНЯ, о год. 4-ї по пол.;

ТРЕНТОН, зала церкви СВ. ЙОСАФАТА — 6-го ТРАВ-

НЯ, о год. 6-ї по пол.

Після сеансів також буде

ВИСТАВКА ОБРАЗІВ роботи Т. КУЗЬМИВА

Місцеві Осередки СУМА

Українська Вільна Академія Наук у США

НАУКОВЕ ЗАСІДАННЯ ІСТОРИЧНОЇ СЕКЦІЇ

Д-р ВАСИЛЬ ОМЕЛЬЧЕНКО — відкриття.

Ред. ІВАН СВІТ — ФЕДІР П. МАТУШЕВСЬКИЙ —
ЖИТТЯ, ГРОМАДСЬКО-ПОЛІТИЧНА І КУЛЬ-
ТУРНА ДІЯЛЬНІСТЬ.

Засідання відбудеться

в неділю, 16 квітня 1978 р., о год. 3-ї по пол.

а не як було подано раніше 9-го КВІТНЯ

в будинку Академії, 206 Захід 100 вул., Нью-Йорк

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕМОКРАТИЧНИЙ РУХ

КОМІТЕТ ОБОРОНИ РАДЯНСЬКИХ ПОЛІТИЧНИХ В'ЯЗНІВ

звернувшись з проханням до

ген. ПЕТРА ГРИГОРЕНКА

щоб він дав ДОПОВІДЬ перед українською громадою міста Нью-Йорку і околиці.

Генерал П. Григоренко запрошення прийняв і

в неділю, 9-го квітня 1978 року, о год. 2-ї по полудні
у великій аудиторії Stuyvesant High School, E. 15th Street and 1st Avenue
говоритиме на тему:

„СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ ПРАВОЗАХИСНОГО РУХУ В УКРАЇНІ І В СРСР“

Обидві організації закликають Українську Суспільність до масової участі у доповіді
та у привітанні великого українця нашого часу:

Провідного діяча руху опору в Радянському Союзі;

Члена Української групи сприяння виконанню Гельсінкських домовлень;

В'язня КГБівських тюрем і психіатричних лікарень;

Безстрашного оборонця людських і національних прав.

Та сама доповідь відбудеться і в інших містах ЗСА, Канаді і Європі.

У Сороковий день СМЕРТІ

нашого Незабутнього

МУЖА, БАТЬКА І ДІДУНЯ

бл. п.

Проф. СТАНІСЛАВА СЕНДЕЦЬКОГО

буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ

в суботу, 8 квітня 1978 р., о год. 6:30 ранку

в церкві св. Юра в Нью-Йорку

при 7-ї вул.

Просимо Родину, Знайомих і Приятелів помолитися в цей

день за душу Покійного.

Горем прибиті —

дружина — ІРЕНА з Дітьми і Внуками

Українське Лікарське Т-во Північної Америки Відділ Ілліной

ділиться сумною вісткою, що 1-го квітня 1978 року,
на 80-му році життя відійшов у Вічність

бл. п.

Д-р ВАСИЛЬ СТЕФУРАК

основоположник УЛТПА, Іллінойського Відділу і перший голова 1951-52, довголітній
член Управи, громадський і церковний діяч, наш Друг і Дорадник.

Висловлюємо глибоке співчуття для Вшановної Дружини
та ближчої і дальшої Родини.

Хай американська земля заступить йому рідну.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Управа УЛТПА — Відділ Ілліной

ОЛЬГА КУЗЬМОВИЧ...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

Одежинську. Ігора Гасцького і Татяну Гасцьку.

Формально Загальні Збори відкрила уступаюча голова Ольга Кузьмів, яка, після вибору Президії в особах Івана Кедрин-Рудницького (голова) і Людмили Волянської (секретар), склала обширний звіт з діяльності, у якому широко накреслила працю Управи СУЖА на протязі двох років. Звіт доповідач звернула увагу на багато проблематичних справ, перед якими стоїть СУЖА і які треба розв'язати в майбутньому, якщо ми хочемо, щоб СУЖА сповнила ті завдання, які були накреслені в резолюціях 10-их Загальних Зборів. Трапляються чимраз більше випадки порушення журналістичної етики самими ж журналістами і співробітниками наших часописів, не полишилося відношення видавців до робітників пера: не припинилися зумисна критика журналістів читачами, помішання також збавдужиння до будь-якої акції в рамках становой організації; немає напливу молодих журналістів до СУЖА, помімо інтенсивних заходів Управи; не вдалося створити Молодечу Секцію СУЖА, хоч в тому напрямі пороблено чимало заходів і переведено індивідуальні та групові переговори з представниками СУСТА і ЦеСУСТА; молоді колеги пера мають дуже часто неоправдане упередження до СУЖА і дуже мале зацікавлення працювати в СУЖА, а головне щоб поповнити її новими молодими членами. О год. 5:30 голова президії ред. Іван Кедрин заклав Збори загальним побажанням успіхів для нової Управи.

В кінці ред. Ульяна Люболич відчитала проект резолюції, який Збори прийняли в принципі і доручили резолюційній комісії опрацювати їх стилістично та мовно і після затвердження Управою переслати українським газетам для друку.

Переобрана голова О. Кузьмів подякувала за довіру, обіцяла робити все можливе, щоб пожити працю СУЖА, а головне щоб поповнити її новими молодими членами. О год. 5:30 голова президії ред. Іван Кедрин заклав Збори загальним побажанням успіхів для нової Управи.

ЩЕ ПРО ПАТРІАРШИЙ ФОНД

(Закінчення зі ст. 2-ої)

на власну загибель — все, для свого власного збереження, ми не маємо на це зрозуміння.

Не дорікаймо нашим попередникам, що в 1917-1918 роках дали себе обдурити соціалізмом і цим довели до поневолення України. А що скажуть нам наші нащадки, що ми не закрипили нашого Патріархату, не вивчили гідно Патріаршого Фонду і цим довели до самознищення нашої Церкви?

СКЛЯНКИ! СКЛЯНКИ! СКЛЯНКИ!

з українськими зображеннями. Паковані по 6 і 12 шт. в картони. Вислано поштою.

(До набутих усіх українських крамниць Американи)

DELTO EUROPA CORP.

Roman Iwanuckij

146 First Avenue, New York, N.Y. 10009

Tel.: (212) 228-2266

Нігарський Окружний Комітет УНС

повідомляє, що

в суботу, 22 квітня 1978 р., о год. 1:30 по пол.

в доміції Українського Національного Об'єднання

при Нігарі вул., СТ. КАТЕРІНС, Онт., Канада

відбудуться

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ НІГАРСЬКОЇ ОКРУГИ

в яких повинні взяти участь: голови, секретарі, касирі й інші урядові та конвенційні делегати на 29-ту Конвенцію наступного Відділу:

Торольд ч. 412; Ст. Катеринс ч. 427, 454; Нігара он де Лейк ч. 468; Велланд ч. 461; Грімбіч ч. 451; Гемільтон ч. 416, 458 і 462.

ПРОГРАМА ЗБОРІВ:

1. Відкриття;
2. Вибір Президії;
3. Відчитання протоколу минулорічних Зборів і прийняття його;
4. Звіти членів Окружної Управи і Відділових секретарів;
5. Дискусія над звітами і ухвалення абсолютної Управи;
6. Вибір Окружної Управи на 1978 рік;
7. Доповідь головного організатора УНС СТЕПАНА ГАВРИША;
8. Обговорення плану праці в біжучому році;
9. Внесення й запити та закриття Зборів.

Узборах візьме участь

Степан Гавриш, головний організатор УНС

Величезна кількість Відділів та Делегатів просимо відвідати в цей день всі інші зайняття і прибути точно на Збори. Ріст і розбудова Українського Народного Союзу, зокрема в конвенційному році, вимагає нашої зустрічі і спільної праці.

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Петро Дяків голова
Михайло Боровський касир
о. Михайло Блаженко почесний голова
Єфим Омельченко секретар

ГЕН. П. ГРИГОРЕНКО...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

сінських Угод і підписували документи Групи, в яких викладались правдиві дані про порушення тих угод, та бач, робили те, що являється правом кожного громадянина — нагляд за виконанням законів і боротьба проти їх порушення. Однак їх засудили. Факти підтвердження обвинувачення суд не має. Є провокаційні фальсифікації КДБ. І щоб сховати це, суд утворили повністю закритим. На процес не пустили навіть дружин підсудних Олю Гейко-Матусевич і Любу Маринівну.

З Петром Вінсом, сином відомого баптистського відома Георгія Вінса, який відбував ув'язнення за віру, обійшлися зовсім просто: його притягли до суду за „тунеядство“. Хлопець, що є єдиним дорослим чоловіком у сім'ї, який є єдиною опорою для малих сестер та матері, що пригноблена туга по ув'язненому чоловіку, з міркувань міліції — „тунеядець“. Це нісенитниця. Судять його не за те, а за участь в роботі Групи. Йому загрожує не той термін ув'язнення, який передбачує відповідна стаття Карного Кодексу (максимум 1 рік). Йому загрожує доля кожного політв'язня: додати через лагерні суди, як то було з Андрієм Амальріком, як то є з Анатолієм Марченком. Останній в 1968 році був присуджений „за порушення пашпортного режиму“ до 1 року ув'язнення, але і досі в засланні.

Влада відверто і нагло йде на фізичне знищення Української Гельсінської Групи. Засуджені вже — на максимальні терміни — Микола Руденко і Олександр Тихий. Тепер засудили М. Матусевича і М. Маринівну, судять П. Вінса. На черзі, вкнутий в підвал КДБ Левко Лук'яненко. Людина найтрагічнішої судби. Він уже відбув 17 років в тюрмі і концтаборах. Талановита людина, юрист за освітою, чутливий до чужої бід, український патріот, він майже не жив: з прожитих 50 років, 8 літ в армії, 15 років в тюрмі і концтаборах, при тому майже два місяці в камері смертників, в кайданках, 2 роки під гласним наглядом міліції.

Таким чином з 11 членів Української Гельсінської Групи 6 уже в ув'язненні, один позбавлений громадянства і висланий за кордон. Ті четверо, що ще на волі, знаходяться під постійним негласним наглядом, у них роблять обшук за обшук, викликають на допити і для застрашування. Їм повсякденно загрожує арешт...

Все це стало можливе лише тому, що західні учасники Гельсінських Угод, ганимачи за тим, щоб підтримати ілюзію послаблення напруження, закрили очі на те, що радянський уряд душить тих своїх громадян, які висвітлюють порушення названих Угод. Вони не хочуть помічати того, що з

особливою жорстокістю душать кращих представників поневоленого українського народу. Ця сліпа політика ще відбудеться великим нещастям для її творців. Як Мюнхен не допоміг уникнути війни, а навлизив її, так і політика відступів і замовчувань приведе до тяжких наслідків.

Я звертаюся до людей цілого світу: Вимагайте від свого державного проводу неухильно додержуватися підписаних міжнародних договорів і добігати до того ж самого від уряду Радянського Союзу!

Хіба можна поважати той уряд, який закриває очі на те, що його співговірник не виконує умов?

Хто не хоче війни, той буде відверто і сміливо добиватися виконання договорів усіми співучасниками.

Припиніть репресії проти всіх, хто вів і веде боротьбу за Правду і Законність!

Свободу незаконно ув'язненим членам Української Гельсінської Групи, інших груп і всім політв'язням в СРСР!

Дальше даємо деякі думки ген. П. Григоренка, які він висловив, даючи відповіді на багато поставлених питань:

— Якщо хтось думає, що суворі вироки зупинять рух, то це буде навапак. Суворі приговори роблять людей відомими. Всі, в кого жива совість — стануть їм на зміну.

— Коли після Брежнєва до влади прийде мудра людина, то вона цього, що діється в Радянському Союзі, продовжувати не буде. Цим шляхом можна дійти тільки до краху.

— Хто має право позбавити людину батьківщини? Батьківщина людини одержує з народження. Всі мої предки працювали на тій землі. Вони і поховані там. І там моє місце — на моїй землі, з моїм народом.

— Серед політичних в'язнів українці представляють найбільший процент.

— Я не ленинськ. Я знаю ленинськ. І взагалі я проти коротких назв — комуніст, ленинськ, марксист. Це мені нічого не говорять. Треба знати погляди.

— Та інформація, яку я мав про єврокомунізм в СРСР, не дуже мене прихильно до них наставляла.

— В Україні й інших національних республіках правозахисний рух і національний ідентитет разом. В цьому рухові закладена необхідність боротьби за самостійність. Україна позбавлена самостійності незаконно. Згідно з конституцією, вона окрема республіка навіть член ООН. А фактично її позбавили цього. Треба боротися, щоб в питанні національної самостійності було ліквідовано свавілля. Щоби Україна була самостійною.

В БЕОГРАДІ...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

Тоді один з кореспондентів подзвонив до З. Луцької. Вона відповіла, що її „хоронителі“ тільки що виїхали розглянутись, що діється. Моментально всі всіли на ліфт і поїхали на 3-й поверх до її кімнати. Там конференція продовжилась, кореспондентам були роздані всі матеріали. На це знову надійшли люди з „безпеки“, цим разом, з озброєними поліцейськими. Після вигуків їм вдалося добитися до Каркоця і провести його до кімнати, де був Антонович. Кореспонденти розійшлися. Надвечір поліція відійшла. А на наступний день ціла українська група опустила Югославію.

УВАГА! ОРИГІНАЛЬНА МИСТЕЦЬКА НОВИНА!

ВИШИВКИ ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ на ЛІСТІВКАХ

Відбиті з оригіналу з збірки Українського Національного Музею у Львові (до 1939 р.)

- Це оригінальні видання появились у В-ві „Хвилі Дністра“ у Львівлі, Огайо.
- Перша випроковувана серія складається із 16-ти карточок з конвєртами у коробі, під назвою „Із скарбниці Української Мистецтва“.
- Продажна ціна одного комплекту (16 листівок) \$4.00.
- Це ідеальний подарок для кожного з кожний час!
- Замовлення просимо слати:

DNISTER COMPANY
BOOKS, RECORDS and UKRAINIAN ARTS
2399 West 11th Street & Kenilworth Ave., Cleveland, Ohio 44113
Phone: 1-216-771-2941

або звертатись до усіх Українських Крамниць у ЗСА і Канаді.

При більшій замовленні — знижка.

ДО ВІДОМА...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

Ідеї-Меті, який впродовж своїх не коротких життєвих шляхів ми завжди вірно служили — визнаємо український спільноті своє становище та голосування проти розв'язування УНР. Так диктує нам наша совість й глибоке почуття зрозуміння того обов'язку, який наложив на нас сам Президент, коли покликав нас на нашу відповідальність.

Ми повні свідомі того, що коли рішення робляться в рамках демократичного процесу, особливо в уряді, хочби в екзильному, ті рішення зобов'язують і тих, які голосували проти них. Тому у звичайних справах такі рішення приймаються спокійно, без протесту, без особливого висноження. Але розв'язання УНР — це надзвичайна, потрясаюча і далекосягаюча подія. З цієї думкою напевно погодиться як не вся українська спільнота. Тому ми віримо, що спільнота зрозуміє й необхідність цього повідомлення, яке ми не вважаємо і ніхто інший не повинен уважати підливним актом проти Державного Центру.

Генерал Василь Філович Член ВО та Керівник Ресорту Військових Справ

Д-р Антін Жуковський Заступник Голови ВО та Керівник Ресорту Заовнішньої Інформації

Д-р Маруся Е. Бек Заступник Голови ВО та Керівник Зовнішніх Зв'язків

ЗАЯВА РЕД. ІВАНА КЕДРИНА-РУДНИЦЬКОГО

Як урядуючий голова останньої Президії УНР, я стверджую, що я й окремі члени Президії та члени УНР мали тільки приватні інформації про наради у Мюнхені у справі розв'язання УНР та листування і телефонічні розмови, що велися у цій справі між діями УДЦентру в Європі й Північній Америці. Але я не отримав у цій справі ні одного офіційного повідомлення, мене не запитували про мою думку у цій справі, і я до останнього дня не втрачав надії, що, може, проект декрету про розв'язання УНР залишиться тільки невідомим і непроголошеним проектом, дізнався авторитетно про факт розв'язання УНР шойно із „Свободи“ з 16 березня ц.р. Тому я, ані інші члени останньої Президії УНР не мали змоги докладно перестудіювати цей акт і зайняти до нього становище.

Як один із нечисленних живучих ще колишніх членів Армії УНР, який завжди стояв і стоїть непохитно на принципових позиціях вірності ідеалам Української Народної Республіки, — як предсідник останньої 7-ї Сесії УНР і як діючий голова останньої Президії УНР, закликаю всіх однодумців згуртованих головно у Т-вах Прихильників та Сприяння УНР, як теж всіх українських патріотів-державників, які дорожать існуванням Державного Центру УНР на чужині, до збереження спокою і терпеливості у новоствореній ситуації. Покищо мені нічого не відомо, який буде дальший розвиток подій, однак треба вжити всіх зусиль, щоби розв'язання Української Національної Ради не стало поштовхом до хаотизації політичних відносин, чого бажали і бажать собі вороги української визвольної справи.

Іван Кедрин-Рудницький

УКРАЇНЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

ЦІНИ ОГЛОШЕНЬ В ЩОДЕННИКУ „СВОБОДА“

1 ІНЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ за академії, посмертні згадки, розшуки, подяки \$3.00	
1 ІНЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ за приватні концерти, бізнесові оголошення, (забави, фестивали, пікніки, бенкети, банки, продаж домів і т.д.)	5.00
ОГЛОШЕННЯ НА 8 ШПАЛЬТ, без огляду на їх зміст по 5.00 доларів за кожний інч.	
Якщо до оголошення включаться знімки — консультативне додатково:	
Фоторепродукція на одну шпальту	6.75
Фоторепродукція на дві шпальти	8.50
Фоторепродукція на три шпальти	10.00

ОГЛОШЕННЯ НА ЧЕРГОВЕ ЧИСЛО (2 ДНІ ПЕРЕД ПОВ'ЯЗУ) ПРИЙМАЄТЬСЯ ТІЛЬКИ ДО 10-ОЇ ГОДИНИ ДНЯ.

ЦІНИ ОГЛОШЕНЬ В АНГЛОМОВНОМУ ТИЖНЕВИКУ (недільне видання) Ukrainian Weekly

1 ІНЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ за академії, посмертні згадки, розшуки, подяки \$ 5.00	
1 ІНЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ за приватні концерти, бізнесові оголошення, (забави, фестивали, пікніки, бенкети, банки, продаж домів і т.д.)	7.00
Оголошення на чергове, недільне видання приймається до ПОНЕДІЛКА, ТІЛЬКИ ДО 12-ОЇ ГОДИНИ ДНЯ.	

ПОВІДОМЛЯЄТЬСЯ всі організації, установи і поодинокі особи, які дозв'язують за оголошення, що адміністрація буде змушена відкинути чергове оголошення, ДОКИ НЕ БУДУТЬ ВИРІВНЕНІ ПОПЕРЕДНІ РАХУНКИ.

Рівночасно з оголошенням, проситься надіслати НАЛЕЖНУ СУМУ.

ТЕЛЕФОНІЧНО ОГЛОШЕННЯ ПРИЙМАЄТЬСЯ ЛИШЕ У НАГЛІХ ВИПАДКАХ.

ТАРЗАН, Ч. 7925. Мавпа принесла вістку

Чи ми не повинні розпочати нові розшуки за лєтовисцем, Тарзаном? Зачекайте! Я покличу моїх приятелів-звірят! Ропмон Німа плігає в руки Тарзана і кричить: „Тарманган!“ Мавпа знайшла піратів! Тепер покличу назад Тартора і тоді можемо вирушати в дорогу!

ОБНОВЛЕННЯ

(Закінчення зі ст. 2-ої)

ракети МІРВ) можуть потрапити в кожному намічену ціль, або у кожне советське гніздо, де заховані в підземеллі ракети.

Під сучасну пору Пентагон запланував побудувати 14 субмарин „Трайдент“ за 25 мільярдів, включаючи в ці кошти нові бази для цих морських підводних велетнів. На побудову ракет МХ заплановано видати 40 мільярдів доларів. Цей видаток уявляють одним із найбільших в історії американського збройного будівництва.

У фаховій пресі появилися теж вістки, що дотеперішню „доктрину“ адмірала Рікверса, за якою то американську морську силу слід зробити основним кистком оборони ЗСА, перевищує теперішня більш гучна концепція віцеадмірала Гріффіса, яка має на меті зрівноважити теперішню „советську комбінацію“.

Цю „комбінацію“ треба прийняти, як свідують пересувних ракетних викидів, менших брутотонажем, але зате більших чисельністю наводних і підводних морських одиниць, масового включення в дії приземних ракет (крузел мисл) а на суходолі всю силу перекинути на максимальне розпорошення атомових і не атомових бомб на всіх важливих для ЗСА обширах їхніх союзників.

На основі оцінки В. Дж. Перри, теперішнього заступника секретаря оборони, відомого фахівця у дослідках та будівництві зброї, виходить, що совети намагаються у багатьох випадках зрівнятися з Америкою. За його оцінкою у теперішньому стандартному розцінюванні у технічному супернітиві озброєння найточніша розвідка перевірка виявила, що ЗСА ведуть перед у 18 категоріях, а совети у 12-ох.

Досі ЗСА ведуть перед у технологічній ділянці, яка і виривнує до певної міри, чисельну перевагу советів в конвенційній та людській силі. Але ж цей фахівець теж і перестерігає, що коли ЗСА не використовуватимуть свої технологічні переваги із такою самою агресивністю, як це робить постійно Москва, американська перевага може припинитися і пічне відставати.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

НИКОЛА БАЛА член УНС Відд. 341 Т-ва ім. Ю. Головінського в Віндзорі, Онт. Канада, помер 2 січня на 75 р. життя. Нар. в 1903 р. в с. Копичинці, пов. Копичинці, Україна і став чл. УНС в 1958 р. Залишив у смутку дружину Анну, сина Романа з дружиною Маргаретою, дочок Надю з мужем Йосифом і Орсією та 6 внуків. Похорон відбувся 5 січня 1978 р. на цвинтарі Interment Heavenly Rest в Віндзорі, Онт. Вічна Йому Пам'ять! Іван Хріп, секр.

СТЕПАН ВОВЧУК, член УНС Відд. 158 Т-ва ім. Б. Хмельницького в Брукліні, Н. Й., помер 25 вересня 1977 на 73 р. життя. Нар. в Троїстіці Малий, зах. Україна і став чл. УНС в 1961 р. Залишив у смутку сестри Анну Євгенівну, Евдокію з родинами та близьку і дальшу родину в Канаді і Україні. Похорон відбувся 29 вересня 1977 р. на цвинтарі Св. Духа в Гемптоні, Н. Й. Вічна Йому Пам'ять! Секретар

YANKA COMPANY
FURNITURE STORE
43 East 7th St.
Tel. GR 3-3555, New York, 10003

СКЛАДАНКА-ПИСАНКА для дітей і старших, видання Hallmark. Ціна \$5.50, з портом — податком \$7.00.

Найкраще місце на прийняття, бенкети, Ів'яніни, христини, товариські зустрічі, помилки і на всі нагоди —

HOLIDAY INN of Somerville
US Route 22 (E. Bound)
BRIDGEWATER, N.J. 08807
• Tel. (201) 528-9500, в українській мові 201-528-1800
• Власник українськ та під українським зарядом.

ПАМ'ЯТНИКИ
з різних гранітів, ставимо на цвинтарях св. Андрія в Бавелі Бруку і св. Духа — відома соціальна фірма

К. М. КАРДОВИЧ
CONSTANTINE M. KARDOVICH
CYPRESS HILLS MONUMENTS
800 Jamaica Avenue
Brooklyn, N.Y. 11208
Tel. (212) AP 7-2332

INCOME ПОДАТКОВІ ЗВІТИ
фахово випускне безкоштовні поради
аже 35 років дос
SERVICE
221 E. 14th ST. БОРН БЕРЕСТ
New York, N.Y. 10003
Tel. 477-2891 на 111 р. ранку до 6 п. веч.

HELP WANTED

ДО РОБЛЕННЯ КАБІНЕТІВ КРАЯЧІ
Працівник до форнішування різного роду — всі меблі. Юніа фабрика. Добра платня, всі бенєфіти.
(201) 795-5084

REAL ESTATE

ДІМ на ПРОДАЖ
в Бостоні. Гарна мешканська ділянка — Roslindale, 3-родинний, по 6 кімнат, в добром стані, з центральним осібним отігріванням на кожний апартамент та 3 великі, муровані гаражі. Близько транспортної. На скорий продаж \$17,500.00. 3956 Washington Street Roslindale, Mass. 02131 Tel. (617) 426-7268

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS.
AIR CONDITIONED

Обслуга ЦІЛАЯ і ЧЕСНА. Our Services Are Available Anywhere in New Jersey. Також займаємось похоронами на цвинтарі в Бавелі Бруку і перенесенням тілних останків з різних країн світу.

801 Springfield Avenue
IRVINGTON, N.J.
NEWARK, N.J.
ESsex 5-5555